

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 10C/184/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8811210027
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Varga
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2012:8811210027.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou, samosudcom JUDr. Vladimírom Vargom, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, Teplická 7434/147, 92 122 Piešťany, proti žalovanému: O. G., D.. XX.X.XXXX, N. W. XXX, Z., štátny občan SR, o zaplatenie 1.509,44 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd zrušuje platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Vranov nad Topľou č.k. 10C/184/2011-17 zo dňa 31.1.2012.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.485,46 eur s 0,024 % úrokom z omeškania denne odo dňa 30.3.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania za súdny poplatok vo výške 90,50 eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.485,46 eur s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne z dlžnej sumy od 30.3.2010 do zaplatenia, pokutu vo výške 17,34 eur, upomienku vo výške 6,64 eur a trovy konania vo výške 90,50 eur. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca so žalovaným dňa 6.3.2008 uzavrel úverovú zmluvu T. predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.327,76 eur. Žalovaný sa zaviazala uhradiť úver v 48 mesačných splátkach po 52,78 eur, teda spolu 2.533,44 eur. Nakoľko žalovaný nesplácal úver podľa dohodnutých podmienok, žalobca mu uložil v súlade s úverovými zmluvnými podmienkami pokutu vo výške 17,34 eur, upomienku vo výške 6,64 eur a dňa 29.3.2010 zaslal výzvu k splateniu celého dlhu vo výške 1.509,44 eur. Žalovaný po zosplatení nezaplatil žiadnu sumu, preto dlh predstavuje 1.509,44 eur.

Žalobca si uplatňuje právo na zaplatenie tejto dlžnej sumy ako aj úrok z omeškania vo výške 0,024 % denne z dlžnej sumy od 30.3.2010 do zaplatenia, teda odo dňa nasledujúceho po dátume výzvy na splatenie celého úveru.

V predmetnej právnej veci tunajší súd dňa 31.1.2012 vydal platobný rozkaz č. k. 10C/184/2011-17, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk a preto súd v zmysle § 173 ods. 2 O.s.p. platobný rozkaz zrušil.

Uznesením zo dňa 28.8.2012 pod č.k. 10C/184/2011-30 súd rozhodol, že písomnosti určené žalovanému sa doručujú uložením v súdnom spise.

Súd vykonal dokazovanie listinou v zmysle ust. §-u 129 ods. 1 OSP, oboznámením obsahu predložených listín: výpis z obchodného registra, úverová zmluva, úverové zmluvné podmienky, výzva na úhradu úveru, splátkový kalendár, poštový podací hárok.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Výsledkom dokazovania bol zistený skutkový stav zhodný so skutkovým stavom uvádzaným v žalobe (uvedený v úvodnom odseku odôvodnenia).

Na posudzovaný právny vzťah je potrebné aplikovať inter alia ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z., o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii (ďalej len zákon č. 258/2001 Z.z.) v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

Druhý odsek ust. §-u 1 zákona č. 258/2001 Z.z., negatívnym spôsobom vymedzoval pôsobnosť zákona vo vzťahu k tam uvedeným zmluvám.

Podľa ust. §-u 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z., zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady (definované v ust. písm.c) spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. §-u 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa ust. §-u 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Spotrebiteľská povaha zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania bola súdom nepochybne konštatovaná.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. §-u 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

V zmysle ust. §-u 545 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak z dojednania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Moderačné právo súdu uvedené v ust. §-u 545a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, pričom ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody, bolo upravené v Občianskom zákonníku v dôsledku prijatia zákona č. 568/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s účinnosťou od 1.januára 2008.

Podľa trinástej hlavy prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1.1.2008, § 879j OZ, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Zmluvná pokuta musí zahŕňať všetky škody, ktoré možno rozumne v danom konkrétnom vzťahu s porušením určitej povinnosti očakávať a musí mať dostatočnú, nie však premrštenú stimulačnú výšku. Zmluvná pokuta, ktorej výška výrazne prevyšuje výšku skutočne vzniknutej škody, môže byť hodnotená ako neprimeraná. Pri posúdení primeranosti dohodnutej výšky zmluvnej pokuty je potrebné prihliadnúť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval (Ro NS ČR z 9. 7. 2008, sp. zn. 32 Cdo 1568/2008).

Pokiaľ ide o funkcie zmluvnej pokuty, zmluvná pokuta v prvom rade plní prevenčnú (zabezpečovaciu) funkciu (čelí porušeniu povinnosti), ďalej plní reparačnú (uhradzovaciu) funkciu a konečne sankčnú funkciu (predstavuje sankciu pre toho, kto porušil povinnosť). Zabezpečovaciu funkciu plní zmluvná pokuta len tým, že hrozba majetkovej sankcie motivuje dlžníka, aby včas a riadne splnil zmluvnú povinnosť. Dohoda o zmluvnej pokute má povahu dohody o paušalizovanej náhrade škody.

Žalobca si uplatňuje voči žalovanému aj zmluvnú pokutu vo výške 17,34 eur a upomienku vo výške 6,64 eur, ktoré nezdôvodnil konkrétnymi ustanoveniami zmluvy, či úverovými zmluvnými podmienkami, tak, aby uplatnený nárok bolo možné preskúmať a vyhodnotiť, preto súd v tejto časti - či presnejšie tomto rozsahu (17,34 eur + 6,64 eur) - návrh žalobcu zamietol. Za oprávnený nárok žalobcu súd považoval iba doteraz neuhradené splátky úveru.

Súd vo zvyšnej časti uplatneného nároku žalobcu (1.485,46 eur) vyhovel a zaviazal žalovaného na jeho úhradu žalobcovi.

Nakoľko súčasťou uplatneného nároku je odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru zahrnutá v dohodnutých splátkach úveru, súd skúmal súlad dohodnutej výšky odplaty so zákonom č. 258/2001 Z.z., o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení zákona č. 264/2006 Z. z., teda v znení účinnom do 31.12.2007 (pred účinnosťou zákona č. 568/2007 Z. z.).

Výška odplaty bola dohodnutá vo výške 1.108,41 eur, vypočítanej ako rozdiel medzi celkovou výškou splátok a poskytnutého úveru, čo predstavuje 83,48 % z poskytnutého úveru. Splátky úveru boli stanovené s mesačnou periodicitou v počte 48 splátok, t.j. štyri roky - porovnávajúc výšku odplaty s úrokovou sadzbou súd dospel k záveru, že percentuálna sadzba úveru predstavuje 20,87 % p.a.. Len pre ilustráciu súd uvádza maximálnu výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru zverejnenú Ministerstvom financií SR na základe § 7a ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z., v zmysle Nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z.z., účinného od 1. júla 2008, napr. pre zmluvy uzavreté pred 16.augustom 2008 do

výšky 50 tis. Sk (1659,70 eur) na obdobie zmluvnej splatnosti 1 až 5 rokov - 112,52 % (zdroj: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=6865>).

Ustanoveniami čl. II, zákona č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bol s účinnosťou od 1. júna 2010 novelizovaný Občiansky zákonník, okrem iného ustanovenie šiesteho odseku §-u 53, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Je potrebné zdôrazniť, že až do účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z., boli spotrebiteľské zmluvy, ktorých predmetom bol spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, z účinkov tohto ustanovenia (§ 53 ods. 6 OZ), vylúčené. Pre spotrebiteľské zmluvy, ktorých predmetom bol spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z., platila teda vo vzťahu k úprave piatej hlavy, 1. časti Občianskeho zákonníka, špeciálna právna úprava (lex specialis) a to spomínaný zákon o o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii, č. 258/2001 Z.z., a na základe neho (§ 3 ods. 10) dňa 11. júna 2008 vydané Nariadenie vlády SR č. 238/2008 Z.z., ktorým sa stanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru, účinné od 1. júla 2008. Súčasťou tejto úpravy (zák. č. 258/2001 Z.z.) bolo s účinnosťou od 2. apríla 2008 aj ustanovenie §-u 3 ods. 11, podľa ktorého, ak je zmluva o spotrebiteľskom úvere v rozpore s ustanovením odseku 10 v tom, že odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru prevyšuje výšku ustanovenú nariadením vlády vydaným podľa odseku 10, je neplatná v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto ustanoveniu, ak sa ten, kto je takouto zmluvou dotknutý, neplatnosti dovoľá - teda prípadnú neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere v rozsahu, v ktorom by odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru prevyšovala výšku ustanovenú nariadením vlády, zákonodárca podmienil dovoľaním sa tejto neplatnosti tým, kto je takouto zmluvou dotknutý (spotrebiteľ -žalovaný).

Podľa prechodných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bol s účinnosťou od 1. júna 2010, zrušený zákon č. 258/2001 Z.z., ako aj spomínané Nariadenie vlády SR č. 238/2008 Z.z., teda podľa § 25 ods. 1, právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. V druhom odseku je upravená výnimka pre právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Pravidlo, podľa ktorého sa neprijateľnosť zmluvných podmienok hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí, bolo do ust. §-u 53 OZ ako deviaty odsek prijaté v dôsledku novelizácie zák. č. 575/2009 Z. z. s účinnosťou od 1.marca 2010 (teraz odsek 10).

Pri posudzovaní prejednávaneho právneho vzťahu súd skúmal jeho aspekty vo svetle prechodných ustanovení jednotlivých úprav vyššie citovaných právnych predpisov vnímajúc aplikáciu niektorých novelizovaných ustanovení na nároky vzniknuté z právnych vzťahov založených pred jednotlivými úpravami cit. právnych predpisov (§ 879f, § 879j, § 879l, § 879m Občianskeho zákonníka a §8a, § 8aa, § 8ab zákona č. 258/2001 Z.z., § 25 zákona č. 129/2010 Z.z.).

Posudzovaná zmluva obsahovala všetky náležitosti podľa ust. §-u 4 zákona č. 258/2001 Z.z., účinného v čase uzavretia zmluvy a právo z nej plynúce, ktoré je predmetom tohto konania (okrem zmluvných pokút) súd vyhodnotil ako súladné s vyššie citovanou na vec sa vzťahujúcou právnou úpravou a súčasne výkon tohto práva súd považuje za nepriečiaci sa dobrým mravom v zmysle ust. §-u 3 ods. 1 OZ. Súd preto zaviazal žalovanú na plnenie podľa prvého výroku tohto rozsudku.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného v čase od ktorého žalobca žiada priznať úroky z omeškania žalovanej sumy, výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Uplatnený úrok z omeškania, ktorý bol priznaný konajúcim súdom (0,024 % denne, čo predstavuje 8,76 % ročne), je nižší než úrok z omeškania stanovený podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného v čase od ktorého žalobca žiada priznať úroky z omeškania žalovanej sumy.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 OSP, pričom súd priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania vo výške 90,50 eur, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku, nakoľko mal žalobca neúspech iba v nepatrnej časti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Vranov nad Topľou (§ 204 ods.1 OSP).

Podľa ust. §-u 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §-u 205 ods. 2 OSP, Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §-u 205 ods. 3 OSP, Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa ust. §-u 251 ods. 1 OSP, Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.